

Bollen spoelen op het land direct na het rooien

Op het Zuid-Hollandse Goeree-Overflakkee was de afgelopen rooitijd een niet-alledaagse tafereel te zien. Een rijdende spoelmaschine die het mogelijk maakt de bollen direct op het land te spoelen. Eigenaar Laurens Maliepaard en technisch medewerker Herbert Grootenboer ontwierpen en bouwden het indrukwekkende, 42-tons gevaarte in amper zeven maanden.

Tekst: Wim Ciggaar
Foto's: Maliepaard Bloembollen BV

Op het bedrijf van Laurens Maliepaard omvat het teeltplan 115 ha tulpen die op de kleigronden rond Stad a/h Haringvliet staan opgeplant. Dat betekent dat er veel kluiten en grond mee naar huis komen die later weer naar het land teruggebracht moeten worden. Van de 80 procent grond die met de kipwagens meekomt bestaat soms 60 procent uit kluiten. Laurens Maliepaard: "Kluiten die ook nog eens op het product vallen. Vandaar dat we van de kluiten af wilden. Netteelt was voor ons geen optie vanwege de beperkte rooicapaciteit en de kosten van de netten die elk jaar weer terug komen. Bovendien heb je dan twee rooimachines nodig en ook meer deskundig personeel om meer dan 100 ha tulpen te rooien."

MEERDERE VOORDELEN

Na lang wikken en wegen kwam het duo tot de conclusie dat met het op het land spoelen

van de tulpen direct na het rooien meerdere vliegen in één klap gevangen konden worden. Naast de enorme beperking van het grondtransport was een verhoging van de rooicapaciteit met 25 à 30 procent één van de belangrijkste. Ook uit milieutechnisch oogpunt was de beoogde werkwijze aantrekkelijk omdat het leeghalen van het spoelbassin eveneens tot het verleden behoort. Niet minder belangrijk was het te verwaarlozen percentage rooibeschatting doordat er geen kluiten meer tussen het product zitten."

ZELF GEBOUWD

Vorig najaar togen Laurens Maliepaard en Herbert Grootenboer naar Frankrijk op zoek naar een bietenrooier met zes aangedreven wielen van twee meter hoog en één meter breed die tevens kon knikken en ook nog binnen de 3,20 meter bleef. Dat viel niet mee, maar na lang zoeken wist men beslag te leggen op twee onderstellen die aan de voorwaarden voldeden, inclusief knikbesturing en daardoor ook zeer wendbaar. Interesse van collega-bollenteler Vido Fleur leidde ertoe dat zij de tweede

machine kochten en compleet kopieerden. Beide machines werden gestript en weer opgebouwd. Maliepaard: "Samen met twee ZZPers hebben we in de periode vanaf november tot aan de rooitijd de machine gebouwd."

WERKWIJZE

Bij het rooien en op het land spoelen wordt bij Maliepaard gebruik gemaakt van een conventionele rooimachine. De gerooide bollen komen via de band op de zeefketting terecht en vervolgens via een bandje in de imposante, rijdende spoelmaschine. Naast de zes-wielbesturing kan ook het frame van de spoelmaschine zelf nog een keer dubbel knikken, waardoor de machine de mogelijkheid heeft in de 'hondengang' te

rijden. "In de spoelbak bevindt zich water dat dik gemaakt wordt met grond zodat een modderbad ontstaat. Teneinde het bad homogeen te houden heeft men de keuze al dan niet zeefgrond aan het bad toe te voegen. Daarnaast kan het water middels een pomp al dan niet dikker gemaakt worden. Deze pomp en de zeefgrondband worden door een plc aangestuurd en zorgen voor een constant homogeen modderbad. De bollen die in het modderbad vallen blijven op het water drijven, terwijl de gronddeeltjes naar beneden zinken. Per ha hebben we voor het spoelen tussen de tien en dertigduizend liter nodig (dat is vergelijkbaar met 1,5 mm regen). Volgend jaar gaan we de stap maken naar een rooibreedte van 3 meter -daar

is de spoelmaschine eigenlijk op gebaseerd - en dan gaat de rooicapaciteit nog eens met 15 à 20 procent omhoog. De afgelopen zomer rooiden we 5 ha per dag en dat wordt met drie meter 6 ha."

EARTHEATER

Het gewicht van het gevaarte dat heel toepasselijk de naam 'Eartheater' heeft gekregen heeft volgens het duo geen gevolgen voor de grondstructuur. "Die 42 ton wordt namelijk gecompenseerd door 6 aangedreven Michelin 1050 banden. Vergelijk het maar met een bietenrooier en die staat vaak nog niet op 6 banden van een meter breed. Was het voorheen zo dat je met de kipper niet naast de rooimachine kon

blijven rijden als het nat was, met deze grote machine hebben we daar afgelopen zomer geen last mee gehad. Ook voor het zuur maakt 't niets uit. De bollen die van het land komen zijn niet brandschoon en gaan thuis nog wel even door de spoelmaschine. Doordat er geen kluiten meer meekomen is ook daar de capaciteit vele hoger. Daarna zetten we ze zo snel mogelijk op lucht, want ons streven is er op gericht de bollen binnen 12 uur na rooien droog te hebben."

SAMENVATTEND

De conclusie na 115 ha rooien en verzendklaar maken van de bollen is dat Laurens Maliepaard en Herbert Grootenboer bijzonder tevreden zijn. "Vanaf dag één is alles boven verwachting verlopen. Er hebben zich vrijwel geen kinderziekten voorgedaan, op de spoelbak na die nota bene aangekocht was en constructief niet goed in elkaar bleek te zitten. Dat je zelf aan het knutselen bent en dat iets wat je koopt dan niet goed blijkt te zijn was wel een beetje frustrerend. Voor de rest moet er hier en daar nog wel het één en ander gebeuren, maar dat zijn kleine details, die lossen we de komende winter wel op."

NAVOLGING

Of het systeem veel navolging zal krijgen is volgens het duo koffiedik kijken. "Iedereen, aldus Laurens Maliepaard tot besluit, gaat steeds meer kostprijs technisch kijken naar zijn bedrijfsactiviteiten. Wat kost deze machine en wat kost de netteelt? Je kunt 'm ook kleinschaliger toepassen en dan wordt de prijs ook lager. De belangstelling is in elk geval bijzonder groot geweest. We hebben geen open dag gehouden, maar uit het hele land zijn kwekers langs geweest en ook toeleveringsbedrijven."

Een impressie van de aanvoer op de lange band

Door middel van de vulband komen de bollen in de bunker

De scheiding van bollen en grond

De tractor met watertank komt langs om water bij te vullen